

21/07/2007

MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
VASTSTELLING VAN EEN ONTWERP VAN LIJST VAN VOOR BESCHERMING VATBARE
MONUMENTEN, STADS- EN DORPSGEZICHTEN

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004, 23 december 2005 en 19 mei 2006;

BESLUIT :

Artikel 1. Het ontwerp van lijst van de volgende voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten, wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006:

1° Wegens de historische, meer bepaald militair-historisch en historische context, historische, meer bepaald architectuurhistorische, artistieke en sociaal-culturele waarde :

- als monument:

Belgische militaire begraafplaats in Halen in verband met de Slag der Zilveren Helmen, gelegen te Halen (Halen), Liniestraat ;
bekend ten kadaster:
Halen, 1e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 84E.

2° Wegens de historische, meer bepaald historische context en militair-historische, historische, meer bepaald architectuurhistorische en artistieke waarde:

- als monument:

Belgische militaire begraafplaats in Leopoldsborg, gelegen te Leopoldsborg (Leopoldsborg), Koning Leopold II-laan ;
bekend ten kadaster:
Leopoldsborg, 1e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 2C20.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

1) **De Belgische militaire begraafplaats van Halen**, gelegen Liniestraat z.nr., wordt beschermd als **monument** omwille van haar:

- Historische waarde, meer bepaald militair-historisch en historische context:

De gevechten bij Halen van 12 augustus 1914, ook bekend als de 'Slag der Zilveren Helmen', wordt algemeen door historici beschouwd als het laatste cavaleriegevecht op divisieniveau. Het merendeel van de doden op deze begraafplaats is tijdens deze gevechten gestorven.

De begraafplaats is bovendien gelegen aan de rand van het slagveld van 12 augustus 1914, dat sedertdien nauwelijks gewijzigd is. In dit gave landschap zijn nog steeds vele elementen aanwezig, die bepalend waren voor het verloop van de gevechten, evenals diverse gedenktekens, die naderhand werden opgericht. Vlak naast de begraafplaats staat een gedenkteken voor het 4/24 Linierement.

- Historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde en artistieke waarde:

Typische aanleg met voormuur waarin traliewerk verwerkt zit, met de officiële grafstenen in een strak symmetrische aanleg waarin grasperken afgewisseld worden door paden met steenslag, met aanwezigheid van een gedenkkruis.

De beplanting op de begraafplaats is veelzijdig en versterkt de landschappelijk-artistieke waarde van deze begraafplaats.

- Sociaal-culturele waarde:

De herdenking van het historisch gebeuren wordt nog steeds in stand gehouden tijdens diverse jaarlijkse herdenkingsplechtigheden en educatieve activiteiten. Aan de basis hiervan ligt de vzw Vrienden van het Museum Slag der Zilveren Helmen.

2) **De Belgische militaire begraafplaats van Leopoldsborg**, gelegen Koning Leopold II-laan, wordt beschermd als **monument**, omwille van haar:

- Historische waarde, meer bepaald historische context en militair-historische waarde:

Oorspronkelijk Duitse begraafplaats, die aangelegd was op het militair domein dat door de Duitsers ingenomen werd.

In 1928 werd het Belgische gedeelte aangelegd, met o.m. omgekomen Belgische krijgsgevangenen die oorspronkelijk in Duitsland begraven waren. Na de Tweede Wereldoorlog werden op de plek van de verwijderde Duitse graven Belgische militairen, gefusilleerden, gedeporteerden en politieke gevangenen van de Tweede Wereldoorlog begraven. In totaal zijn er hier 1312 graven van de Eerste en Tweede Wereldoorlog, waaronder 6 Russen.

Het opvallend hoge aantal omgekomen krijgsgevangenen en politieke gevangenen wordt op de begraafplaats herdacht met 2 merkwaardige memorialen. De omgeving van de begraafplaats, namelijk het militair domein van Leopoldsborg, was voor een groot stuk bepalend voor het ontstaan en de historische evolutie van de begraafplaats.

- Historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde en artistieke waarde:

De Belgische grafstenen op het voorste gedeelte van de begraafplaats zijn volgens een merkwaardig patroon gealigneerd. Opvallende architecturale elementen zijn de twee witte memorialen met gebogen zadeldak, gewijd aan de krijgsgevangenen en politieke gevangenen.

De bomen van het park dienen als beschuttend scherm. Ze versterken het rustige karakter en verhogen aanzienlijk de landschappelijk-artistieke waarde van deze begraafplaats.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel,

31 JULI 2007

Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN